

*fluminensis* (från Sydbrasilien) och den brokbladiga *Zebrina pendula* (från Mexiko). G.M.-e.

**Commentarius**, plur. *commentarii*, lat., se **K o m m e n t a r**.

**Co'mmer**, Franz, tysk musiker (1813—87). Bibliotekarie vid musikinstitutet i Berlin. Utgav flera goda upplagor av de gamla nederländska mästararnas verk; huvudsamlingarna äro »Collectio operum musicorum Bataavorum sæculi XVI» (12 bd), »Musica sacra XVI, XVII sæculi» (26 bd), »Cantica sacra» (2 bd). T.N.

**Communes** [kâmi'n], Philippe de, se **C o m m y n e s**.

**Commiphora** (*Balsamodendron*), släkte av fam. balsamväxter, med något över 60 arter, vilka växa i torra trakter i Gamla världens tropiska och subtropiska delar, huvudsakligen i ö. Afrika och Arabien. C.-arterna äro träd med vanl. torniga grenar och parbladiga blad och innehålla väluktande balsam, som i luften hårdnar till harts och särskilt i orienten nyttjas till rökning samt i medicinen. Jfr Balsamväxter, B delium, Meckabalsam och Myrra. G.M.-e.

**Commis** [kâmi'], fr., affärsbiträde. — C. voyageur [-vøajazø'r], handelsresande.

**Commission** [kâmisjã'], fr., ung. dets. som »utskott», kallas de av senaten och deputeradekammaren valda nämnder, som ha att undersöka och avge utlåtande över till dem hänvisade frågor. Numera äro, sedan under åren efter världskriget genomgripande reformer vidtagits, de viktigaste utskotten av »ständig» natur (*commissions permanentes*); de väljas för ett år genom proportionellt val inom resp. kammare och ha tillförligen bestämt avgränsade arbetsområden. I deputeradekammaren finnas enl. den gällande, 1920 beslutade organisationen 20 dylika utskott, varje med 44 medlemmar; bland de viktigaste märkas *Commission des affaires étrangères* och *Commission des finances*. I senaten finnas enl. beslut 1920 och 1921 nu 12 ständiga utskott, varje med 36 ledamöter; av dessa intar *Commission des finances* i vissa avseenden en särställning. Varje c. väljer ordförande, sekreterare och rapportör (*rapporteur*); rapportören skall införa kammaren motivera och försvara utskottets ställningstagande och intar ofta en mycket inflytelserik ställning. H.T.-n.

**Commission** [kæmi'sən], eng., kommission. I England är c. i allm. detsamma som kommitté i Sverige. C. kan utses av regeringen (*royal c.*) el. parlamentet (*parliamentary c.*). C. har i allm. rätt att inkalla och, stundom på ed, förhöra alla, som kunna lämna bidrag till en frågas lösning. C. betecknar även delegerade för vissa regelbundet återkommande funktioner. Med *circuit c.* t. ex. menas, att domarna från King's bench i High court of justice i London utsändas för att skipa rätt i landets olika kretsar (se *Circuits*).

**Commissioner** [kæmi'sənə], eng., medlem av

en kommission; även ämbetsman för något särskilt uppdrag. I England finnas sålunda *commissioners* för inkomstbeskattning, hospitalsväsen o. s. v. *First commissioner of works* är titel för ministern för offentliga arbeten. I Indien är c. titel för en hög lokal förvaltningsämbetsman. Jfr High commissioner.

**Committee** [kæmi'ti], eng., motsvarar i Storbritanniens och Nordamerikas representationer utskott. Ordet betecknar även det s. k. c. of the whole house, som icke är ett utskott i egentlig mening utan en särskild arbetsform för vederbörande församling; c. of the whole house, som förekommer såväl i det engelska över- och underhuset som i det amerikanska representanthuset, kännetecknas av att huset sammanträder under en särskilt vald ordförande och under långt friare arbetsformer än de eljest brukliga. Särskilt i England spela dessa c. en betydande roll. Då engelska underhuset såsom c. behandlar utgiftsfrågor, kallas det c. of supply (statsutskott), då det behandlar inkomstfrågor, kallas det c. of ways and means (bevillningsutskott).

De verkliga utskotten i det engelska parlamentet äro av flera skilda slag. Sålunda förekomma bl. a. i underhuset sex *standing committees* (ständiga utskott) för vissa särskilda frågor samt de viktiga *private bill committees* (se Bill), som i realiteten ha avgöranderätten i de frågor de ha att behandla. — I amerikanska kongressen är utskottsväsendet synnerligen rikt utvecklat. Finansutskotten i representanthuset äro c. of ways and means (för inkomsterna) och c. on appropriations (för utgifterna); i senaten kallas utskottet för inkomstfrågor c. of finance. Därjämte finns en rad andra för särskilda områden tillsatta c. Se vidare Utskott. — Litt.: K. Staaff, »Det demokratiska statsskicket», I (1917); K. Petersson, »Utskottsväsendet i underhuset» (1919). H.T.-n.

**Commodamente**, Co'mmodo, it., se **C o m m o d a m e n t e**.

**Commodianus**, den förste kristne diktaren på latinskt språk, levde trol. vid mitten av 200-talet. Han skrev en omfångsrik lärodikt, »Instructiones», och en nästan lika stor historisk-dogmatisk dikt med apologetiskt syfte, »Carmen apologeticum». C:s skrifter ha utgivits av Ludwig (1877) och Dombart (1887). Hg Pl.

**Commodore** [kâ'medå], eng., titel inom eng. flottan på sjöofficer av captains (kommendörs) grad, som utövar befäl över ett fartygsförband (t. ex. c. *commanding australian fleet*) och vilken som befälstecken för standert el. »brevvimpel». C. of the first class har på sitt flaggskepp en annan captain som fartygschef. C. of the second class är själv tillika chef på sitt flaggskepp (jfr d. o.). — Motsv. titel (ty. *Kommodore*) förekommer i flera andra marinerna för tillfällig befälsutövare över mer än ett fartyg. H.W.-l.\*